

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
և Անկախ արդիտորի եզրակացություն**

**«Բեկոն Պրոդուկտ» ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ**

31 դեկտեմբերի 2020թ.

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	7
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	8
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	9
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	10
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	11

Անկախ աուդիտորի եզրակացություն

«Բեկոն Պրոդուկտ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության բաժնետիրոջը.

Վերապահումով կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Բեկոն Պրոդուկտ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, ներառյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի վերաբերյալ համառոտագիրը:

Մեր կարծիքով, բացառությամբ մեր եզրակացության «Վերապահումով կարծիքի հիմք» բաժնում նկարագրված հարցի, ազդեցության, կից ֆինանսական հաշվետվությունները տալիս են Ընկերության՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի և նույն ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքների ու դրամական հոսքերի ճշմարիտ և իրական պատկերը՝ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ-ներ):

Վերապահումով կարծիքի հիմք

1. Մենք նշանակվել ենք «Բեկոն Պրոդուկտ» Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերության աուդիտոր 2021թ. հունիսի 15-ին և այդ պատճառով չենք մասնակցել Ընկերության պաշարների և ապրանքների տարեվերջի գույքագրմանը, որոնք ներկայացված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 390,390 հազար դրամ և 86,246 հազար դրամ համապատասխան արժեքներով: Մենք հնարավորություն չենք ունեցել այլ աուդիտորական ընթացակարգերի կիրառման միջոցով ձեռք բերել բավարար ապացույցներ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ պաշարների և ապրանքների առկայության վերաբերյալ: Նշվածի արդյունքում, մենք անկարող էինք որոշել, արդյո՞ք որևէ ճշգրտում անհրաժեշտ էր հաշվառված կամ չհաշվառված պաշարների և ապրանքների վերաբերյալ:
2. Ընկերության կողմից չի հաշվառվում Ընկերության աշխատակիցների չօգտագործված արձակուրդային օրերի մնացորդները, որի արդյունքում չի ձևակերպվել չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով կարճաժամկետ պարտավորություն: Համաձայն ՀՀՄՍ 19 «Աշխատակիցների հատուցումներ» ստանդարտի, Ընկերությունը հաշվետու ամսվա վերջի դրությամբ ճանաչում է պարտավորություն Ընկերության աշխատակիցների չօգտագործված արձակուրդային օրերի գծով: Նշվածի արդյունքում, մենք անկարող էինք ձեռք բերել բավականաչափ համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ տարեվերջի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և

MELIKYANS & CO

այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված Վարչական և այլ ծախսերի, Իրացման ծախսերի և ինքնարժեքի վրա հնարավոր ազդեցության վերաբերյալ:

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ նկարագրված է մեր եզրակացության՝ «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված «Պրոֆեսիոնալ հաշվապահի էթիկայի կանոնագրքի» (ՀԷՄՄԿ կանոնագիրք) և էթիկայի համապատասխան պահանջների, որոնք կիրառելի են ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի նկատմամբ Հայաստանի Հանրապետությունում, և կատարել ենք էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ էթիկայի նշված պահանջների համաձայն: Մենք համոզված ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Հանգամանքների շեշտադրում

Մենք ուշադրություն ենք հրավիրում ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություն 9-ի վրա, որտեղ ներկայացված են Ընկերության անընդհատության հետ կապված հանգամանքներ: Կից ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ ենթադրելով, որ Ընկերությունը կշարունակի գործել ապագայում: Ինչպես քննարկվում է ֆինանսական հաշվետվությունների 9-րդ ծանոթագրության մեջ, Ընկերությունը պարբերաբար կրում է գործառնական վնասներ և վերջինիս զուտ ակտիվները պակաս են կանոնադրական կապիտալից: Առաջանում է էական կասկած՝ ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հետ կապված: Համաձայն ԱՄՍ 570-ի, ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են կազմակերպության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա, քանի դեռ կազմակերպության ղեկավարությունը չի նախատեսում լուծարել կազմակերպությունը կամ դադարեցնել դրա գործունեությունը կամ չունի իրատեսական այլընտրանք, բացի նշվածները: Ընկերության ղեկավարության կողմից այս հարցերի վերաբերյալ իրադարձությունների և պայմանների գնահատումը և կառավարման ռազմավարությունը նկարագրված են ծանոթագրություն 9-ում: Մեր կարծիքը չի ձևափոխվել այս հանգամանքի առնչությամբ:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ-ների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության՝ անընդհատ գործելու կարողությունը գնահատելու համար, համապատասխան դեպքերում անընդհատության հետ կապված հարցերը բացահայտելու և Ընկերության գործունեության անընդհատության ենթադրության հիման վրա հաշվետվությունները պատրաստելու համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է լուծարել Ընկերությունը, ընդհատել դրա գործունեությունը կամ, երբ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով զերծ են էական խեղաթյուրումներից՝ անկախ դրանց՝ խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, բայց այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՄ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կհայտնաբերի էական խեղաթյուրումը, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած կազմեն օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՄ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական կասկածատվություն: Ի լրումն՝

- Որոշակիացնում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր՝ այդ ռիսկերին արձագանքելու նպատակով, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար ու համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության չարաշահում:
- Ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- Գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- Եզրահանգումներ ենք կատարում ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա, գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, ապա մեզանից պահանջվում է աուդիտորի եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են ստիպել Ընկերությանը դադարեցնել անընդհատության հիմունքի կիրառումը:
- Գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ բացահայտումները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած գործարքների ու դեպքերի ճշմարիտ ներկայացումը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ		2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Ակտիվներ				
<i>Ոչ ընթացիկ ակտիվներ</i>				
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	4	954,843	992,014	877,224
		<u>954,843</u>	<u>992,014</u>	<u>877,224</u>
<i>Ընթացիկ ակտիվներ</i>				
Պաշարներ	5	390,390	348,968	410,473
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	6	1,586,627	1,661,546	1,505,775
Ապրանքներ	7	86,246	116,280	260,569
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	8	13,914	4,058	29,721
		<u>2,077,177</u>	<u>2,130,852</u>	<u>2,206,538</u>
Ընդամենը ակտիվներ		<u><u>3,032,020</u></u>	<u><u>3,122,866</u></u>	<u><u>3,083,762</u></u>
Սեփական կապիտալ և պարտավորություններ				
<i>Կապիտալ և պահուսպներ</i>				
Կանոնադրական կապիտալ	9	450,000	450,000	450,000
Էմիսիոն եկամուտ		220,000	220,000	220,000
Կուտակված վնաս		(851,506)	(810,507)	(474,394)
		<u>(181,506)</u>	<u>(140,507)</u>	<u>195,606</u>
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>				
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ		10,734	13,310	15,886
Վարկեր և փոխառություններ	10	616,715	399,327	180,625
		<u>627,449</u>	<u>412,637</u>	<u>196,511</u>
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>				
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	11	1,542,832	1,933,058	2,053,626
Վարկեր և փոխառություններ	10	1,043,245	916,678	638,019
		<u>2,586,077</u>	<u>2,850,736</u>	<u>2,691,645</u>
		<u>3,213,526</u>	<u>3,263,373</u>	<u>2,888,156</u>
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		<u><u>3,032,020</u></u>	<u><u>3,122,866</u></u>	<u><u>3,083,762</u></u>

Ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են 23 հուլիսի 2021թ.

Գործադիր տնօրեն

Դավիթ Մարգարյան

Գլխավոր հաշվապահ

Նարինե Հարությունյան

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ

	Ծանոթ.	2020թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Հասույթ	12	3,851,434	4,154,416
Ինքնարժեք	13	(3,435,174)	(3,988,293)
Համախառն շահույթ		416,260	166,123
Այլ եկամուտ	14	17,061	16,062
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ		2,576	2,576
Իրացման ծախսեր	15	(119,376)	(174,952)
Վարչական և այլ ծախսեր	16	(184,849)	(269,123)
Գործառնական գործունեությունից շահույթ/(վնաս)		131,672	(259,314)
Ֆինանսական ծախսեր	17	(74,261)	(43,390)
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	18	(82,982)	(8,888)
Վնաս մինչև հարկերը		(25,571)	(311,592)
Շահութահարկի գծով ծախս	19	(15,428)	(24,521)
Տարվա վնաս		(40,999)	(336,113)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(40,999)	(336,113)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	Կանոնադրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	450,000	220,000	(474,394)	195,606
Տարվա վնաս	-	-	(336,113)	(336,113)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(336,113)	(336,113)
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	450,000	220,000	(810,507)	(140,507)
Տարվա վնաս	-	-	(40,999)	(40,999)
Ընդամենը տարվա համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	-	(40,999)	(40,999)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	450,000	220,000	(851,506)	(181,506)

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Հազար դրամ	2020թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի	2019թ. Դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարի
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Տարվա վնաս	(40,999)	(336,113)
<i>Ճշգրտումներ¹</i>		
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	145,360	128,380
Շահութահարկի գծով ծախս	15,428	24,521
Ֆինանսական ծախս	74,261	43,390
Ակտիվներին վերաբերող շնորհներից եկամուտ	(2,576)	(2,576)
Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս	82,983	8,888
<i>Գործառնական շահույթ/(վնաս) նախքան շրջանառու կապիտալի փոփոխությունները</i>	<u>274,457</u>	<u>(133,510)</u>
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի փոփոխություն	64,346	(160,522)
Պաշարների փոփոխություն	(41,422)	61,505
Ապրանքների փոփոխություն	30,034	144,289
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի փոփոխություն	(390,188)	(121,199)
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված դրամական միջոցներ</i>	<u>(62,773)</u>	<u>(209,437)</u>
Վճարված տոկոսներ	(74,261)	(43,390)
Վճարված շահութահարկ	(15,428)	(24,521)
<i>Գործառնական գործունեության համար օգտագործված զույր դրամական միջոցներ</i>	<u>(152,462)</u>	<u>(277,348)</u>
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(120,037)	(243,170)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր	11,847	-
<i>Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զույր դրամական միջոցներ</i>	<u>(108,190)</u>	<u>(243,170)</u>
Ֆինանսավորման գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր		
Վարկերից և փոխառությունների գծով մուտքեր	1,038,625	1,047,614
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(761,665)	(548,552)
<i>Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զույր դրամական միջոցներ</i>	<u>276,960</u>	<u>499,062</u>
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդների զուտ աճ/(նվազում)	16,308	(21,456)
Արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը դրամական միջոցների վրա	(6,452)	(4,207)
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա սկզբում	4,058	29,721
Դրամարկղում և բանկերում մնացորդներ տարվա վերջում	<u>8,27</u> <u>13,914</u>	<u>4,058</u>

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է ընթերցվի այս ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող 10-ից մինչև 38-րդ էջերում ներկայացված կից ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1 Գործառնությունների բնույթը և ընդհանուր տեղեկատվություն

«Բեկոն Պրոդուկտ» ընկերությունը հիմնադրվել է 1995թ.-ին: Գործունեությունը սկսելով փոքր արտադրամասում՝ ընկերությունն այժմ շուկայի մասնաբաժնի արտադրող առաջատար և խոշոր ընկերություններից մեկն է:

Ընկերությունը գործունեությունը ծավալում է ժամանակակից, միջազգային ստանդարտներին համապատասխան մասնաշենքում: Աշխատակիցների քանակը գերազանցում է 200-ը:

Ընկերությունը գործում է ISO 22000 ստանդարտին համապատասխան. արտադրական պրոցեսն իրականացվում է բարձրակարգ սարքավորումներով, արդյունաբերական արտադրության ճշգրտությամբ և գերազանց սանիտարահիգիենիկ պայմաններում: Նոր սարքավորումների ձեռքբերմանը և նոր տեխնոլոգիաների ներդրմանը զուգահեռ ներգրավվում են նաև համապատասխան մասնագետներ արտերկրից, որի արդյունքում ստացվում է բարձրորակ արտադրանք՝ հետաքրքիր և ժամանակակից փաթեթավորմամբ:

Արտադրանք

Բեկոն Պրոդուկտը արտադրում է ավելի քան 250 անուն ապրանքատեսակ՝ ավանդական, սլավոնական, իտալական, իսպանական, գերմանական: Բացառիկ է մասնաբաժնի՝ հայկական չրերով տեսականին:

Ընկերության ապրանքատեսականին ներկայացված է ՀՀ բոլոր սուպերմարկետներում, խանութներում: Ընկերությունը համագործակցում է նաև ՀՀ լավագույն ռեստորանների և սրճարանների հետ:

Արտահանում

Բեկոն Պրոդուկտի արտադրանքը արտահանվում է Ռուսաստան, Վրաստան և Արաբական Միացյալ Էմիրություններ: Ընկերության գլխավոր նպատակներից է իրացման, այդ թվում արտահանման ծավալների ընդլայնումը:

Գործարար միջավայր

Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները շարունակական բնույթ են կրում: Որպես զարգացող շուկա՝ Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար զոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Կառավարությունը սահմանել է արդյունավետ կառավարման իր հայեցակարգը, որը ենթադրում է թափանցիկություն, հաշվետվողականություն և հակակոռուպցիոն մեխանիզմներ:

2020թ.-ին վեր հասած Կոռոնավիրուսը (COVID 19), որը Առողջապահության Համաշխարհային Կազմակերպության կողմից որակվեց որպես «պանդեմիա», էական ազդեցություն ունեցավ համաշխարհային տնտեսության վրա:

2020թ. Հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսների պատերազմը, կանգնեցրեց ՀՀ տնտեսությունը խորը ճգնաժամի առջև: Կնքվեց զինադադարի համաձայնագիր, որի արդյունքում սրվեցին քաղաքական իրադարձությունները և էլ ավելի մեծացավ անորոշությունը ՀՀ տնտեսության հեռանկարային զարգացման նկատմամբ:

2020թ.-ի իրադարձությունների հնարավոր հետևանքները կարող են հետագայում էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ապագա գործունեության և ֆինանսական կայունության վրա:

Բացի այդ, համաշխարհային տնտեսության անկմամբ պայմանավորված՝ Հայաստանի հետ համագործակցող երկրների տնտեսությունների վիճակի վերաբերյալ դեռևս առկա են անորոշություններ, ինչը կարող է հանգեցնել հանքահումքային ապրանքների միջազգային գների անկմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը մեծ կախման մեջ է գտնվում: Շուկայական ավելի խիստ ճնշումը կարող է հանգեցնել Հայաստանի տնտեսության, ինչպես նաև Ընկերության վիճակի վատթարացման: Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ ընթացիկ պայմաններում իրականացվում են համապատասխան միջոցառումներ Ընկերության տնտեսական կայունությունն ապահովելու նպատակով:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում վերը նկարագրվածի հնարավոր ապագա ազդեցությունը Ընկերության գործունեության վրա:

2 Պատրաստման հիմքերը

2.1 Համապատասխանություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն, ինչպես հրապարակվել է Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՍԻ) կողմից: Հաշվետվությունները պատրաստվել են՝ հիմնվելով այն գնահատման վրա, որ Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է անընդհատության սկզբունքից ելնելով:

2.2 Չափման հիմքեր

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի սկզբունքով, բացառությամբ որոշ ֆինանսական գործիքների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

2.3 Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը հայկական դրամն է (դրամ), որն էլ հանդիսանում է Ընկերության գործառնական արժույթը, քանի որ այն լավագույնս արտացոլում է ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են հայկական դրամով, քանի որ, ղեկավարության համոզմամբ, այս արժույթն առավել օգտակար է Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններն օգտագործողների համար: Դրամով ներկայացված ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը կլորացված է մինչև մոտակա հազար միավորը:

2.4 Գնահատումների և դատողությունների կիրառում

ՖՀՄՍ-ներին համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որպեսզի Ընկերության ղեկավարությունը կարևոր գնահատումներ և ենթադրություններ կատարի, որոնք ազդեցություն են գործում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների գումարների, ինչպես նաև հաշվետու տարվա եկամուտների և ծախսերի գումարների վրա:

2.5 Նոր և վերանայված ստանդարտների ընդունում

Ընկերությունն ընդունել է իր գործունեության համար օգտագործվող բոլոր նոր և վերանայված ստանդարտները և մեկնաբանությունները, որոնք ուժի մեջ են մտել 2020թ. հունվարի 1-ից սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Նշված նոր և վերանայված ստանդարտների և մեկնաբանությունների փոփոխությունները և ազդեցությունը, որոնք հրապարակվել են Հաշվապահական հաշվառման

միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՄՄ) և <<ՄՄՄ-ի Մեկնաբանման կոմիտեի (ՄԿ) կողմից բացահայտված են ստորև:

Նոր և վերանայված ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնք կիրառելի են 2020թ. հունվարի 1-ից և դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար

Ստորև ներկայացնում ենք այն ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առանջին անգամ կիրառվել են 2020թ., և որոնց ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական չէ:

- Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներ,
- «Էականության սահմանումը» (<<ՄՄ 1 և <<ՄՄ 8 փոփոխություններ)
- «Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում» (<<ՄՄ 9 և <<ՄՄ 7 փոփոխություններ)
- «COVID 19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ» (<<ՄՄ 16 փոփոխություններ)

Ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք դեռևս չեն գործում և նախօրոք չեն ներդրվել Ընկերության կողմից

Վերոնշյալ ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման ամսաթվի դրությամբ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի (<<ՄՄՄ) կողմից թողարկվել են որոշ նոր ստանդարտներ, փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործող ստանդարտների վերաբերյալ, որոնք սակայն դեռևս չեն գործում և նախապես չեն ներդրվել Ընկերության կողմից:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ բոլոր հրապարակումները, որոնք կիրառելի կլինեն Ընկերության համար կներդրվեն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում սկսած հրապարակման ուժի մեջ մտնելու ամսաթվից: Ընթացիկ տարում չկիրառված նոր ստանդարտները, փոփոխությունները և մեկնաբանությունները չեն բացահայտվել, քանի որ դրանք էական ազդեցություն չեն ունենա Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: Ստորև ներկայացված է տեղեկատվություն նոր ստանդարտների, փոփոխությունների և մեկնաբանությունների վերաբերյալ, որոնք նախատեսվում է, որ կիրառելի կլինեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների համար: Որոշ այլ նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ թողարկվել են, սակայն չի ակնկալվում, որ դրանք Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էական ազդեցություն կունենան:

- <<ՄՄ 1 (Փոփոխություններ) «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» - պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ

2020թ. հունվար ամսին <<ՄՄՄ-ն հրապարակել է <<ՄՄ 1-ի «Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում» փոփոխությունները, որոնք հստակեցնում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում պարտավորությունները ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգելու համար կիրառվող չափանիշները: Փոփոխությունները նախատեսված են պարտավորությունների դասակարգման հանդեպ ավելի ընդհանուր մոտեցում տրամադրելու համար՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրային պայմանները:

Այս փոփոխությունները պարզաբանում են, որ ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ դասակարգումը հիմնվում է այն հանգամանքի վրա, թե արդյոք Ընկերությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ իրավունք ունի՝ հետաձգելու պարտավորության մարումը հաշվետու ամսաթվից հետո առնվազն տասներկու ամսով: Փոփոխությունները նաև պարզաբանում են, որ «մարել» եզրույթը ներառում է կանխիկի, ապրանքների, ծառայությունների կամ սեփական կապիտալի գործիքների փոխանցումը, եթե սեփական կապիտալի գործիքները փոխանցելու պարտավորությունը չի առաջանում փոխարկման հատկանիշից, որը բաղադրյալ ֆինանսական գործիքի պարտավորության բաղադրիչից առանձին է դասակարգված որպես սեփական կապիտալի գործիք:

Քանի որ այս փոփոխությունները գոյություն ունեցող պահանջները պարզաբանում, բայց չեն փոխում, չի ակնկալվում, որ դրանք նշանակալի ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Այս փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ին և դրանից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Վաղաժամ կիրառումը թույլատրվում է:

Այլ ստանդարտներ, մասնավորապես՝

- Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ներկայացման հայեցակարգային հիմունքների փոփոխություններ
- 2018-2020թթ. ՖՀՄՍ-ների տարեկան փոփոխություններ (ՖՀՄՍ 1, ՖՀՄՍ 9, ՖՀՄՍ 16, ՀՀՄՍ 41)
- ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»
- ՖՀՄՍ 3 (Փոփոխություններ) «Բիզնեսի սահմանում»

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

3.1 ՖՀՄՍ-ների առաջին անգամ ընդունումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մոտեցումները կիրառվել են ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար:

ՖՀՄՍ-ներին անցման ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա էապես չի տարբերվում Ընկերության հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով պատրաստված ֆինանսական հաշվետվություններից:

3.2 Արտարժույթ

Արտարժույթով գործարքներ

Ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելիս Ընկերության համար գործառնական արժույթից տարբեր այլ արժույթով իրականացված գործարքները գրանցվում են գործարքի օրվա դրությամբ Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից հրապարակված փոխարժեքով: Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի կողմից հրապարակված փոխարժեքը:

	2020	2019
ԱՄՆ դոլար	522.59	479.70
Եվրո	641.11	537.26
Ռուսական ռուբլի	7.02	7.77

Ոչ դրամային հոդվածները չեն վերահաշվարկվում հաշվարկվում են՝ օգտագործելով գործարքի օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքը, բացառությամբ իրական արժեքով հաշվառվող և արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների, որոնք վերահաշվարկվում են իրական արժեքի չափման օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով:

Արտարժույթով գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում: Իրական արժեքով արտահայտված ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած փոխարժեքային տարբերությունները ներառվում են ժամանակաշրջանի արդյունքում, բացառությամբ այն ոչ դրամային հոդվածների վերահաշվարկումից առաջացած տարբերությունների, որոնց վերաբերող օգուտը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն զուտ ակտիվներում:

Ընկերության ակտիվներն ու պարտավորությունները վերահաշվարկվում են դրամից հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով: Եկամտային և ծախսային հոդվածները վերահաշվարկվում են՝ օգտագործելով ժամանակաշրջանի միջին փոխարժեքը:

3.3 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները: Սկզբնական արժեքը ներառում է ձեռքբերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը, որոնք ենթակա չեն վերադարձման և ուղղակիորեն վերագրվող ծախսումներ: Երբ հիմնական միջոցների միավորը բաղկացած է տարբեր օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, դրանք հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցի առանձին միավորներ:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ուղղակիորեն վերագրելի ծախսումները, տեղանքի նախապատրաստման, տեղակայման ծախսումները, մասնագիտական վճարները, իսկ որակավորվող ակտիվի դեպքում՝ նաև կապիտալացման ենթակա փոխառության ծախսումները՝ համաձայն Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության: Վարձակալական գույք հանդիսացող շենքերը նույնպես ընդգրկվում են հիմնական միջոցներում, եթե դրանք ստացվել են երկարաժամկետ վարձակալությամբ: Նման ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի ակնկալվող օգտակար ծառայության ընթացքում կամ վարձակալության ժամկետի ընթացքում, եթե վերջինս ավելի կարճ է:

Հիմնական միջոցի օտարման կամ դուրսգրման հետևանքով առաջացած օգուտը կամ վնասը որոշվում է վաճառքից մուտքերի և ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի տարբերությամբ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Հիմնական միջոցի՝ որպես առանձին ակտիվ հաշվառվող միավորի բաղկացուցչի փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են դուրս գրված բաղկացուցչի հաշվեկշռային արժեքի հետ: Այլ հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ դրանք ավելացնում են հիմնական միջոցի միավորի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ պահպանման և վերանորոգման ծախսումները, ճանաչվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կատարվելու ժամանակաշրջանում:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթի կամ վնասի և այլ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է այն պահից, երբ ակտիվը դառնում է մատչելի՝ իր նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու համար:

Հիմնական միջոցների գնահատված օգտակար ծառայության ժամկետները ներկայացված են ստորև.

Շենքեր և շինություններ	- 20 տարի
Տրանսպորտային միջոցներ	- 8 տարի
Մեքենաներ և սարքավորումներ	- 8 տարի
Արտադրական և Տնտեսական գույք	- 5 տարի
Ոչ նյութական ակտիվներ	- 10 տարի

Ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից և ունեն օգտակար ծառայության որոշակի ժամկետ, ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

3.4 Պաշարներ և ապրանքներ

Պաշարները և Ապրանքներն այն ակտիվներն են, որոնք պահվում են սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի համար, կամ հումքի, կամ նյութի ձևով՝ արտադրանքի թողարկման կամ ծառայությունների մատուցման ընթացքում օգտագործելու համար: Պահեստամասերը, վթարային սարքավորումները և օժանդակ սարքավորումները նույնպես ճանաչվում են որպես պաշար, եթե դրանք չեն համապատասխանում հիմնական միջոցների սահմանմանը:

Պաշարները և Ապրանքներն հաշվառվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ձևավորվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները: Պաշարների և Ապրանքների ինքնարժեքը հաշվարկվում է՝ օգտագործելով առաջին մուտք՝ առաջին ելք (ԱՄԱԵ) մեթոդը, և ներառում է պաշարների ձեռքբերման, ինչպես նաև դրանք իրենց ներկայիս վիճակին և գտնվելու վայր հասցնելու ծախսերը:

3.5 Ֆինանսական գործիքներ

Ճանաչում և ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները ճանաչվում են, երբ Ընկերությունը դառնում է ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվներն ապաճանաչվում են, երբ լրանում են ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները, կամ այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվները բոլոր նշանակալից ռիսկերով ու հատուցումներով փոխանցվում են երրորդ կողմին:

Ֆինանսական պարտավորությունները ապաճանաչվում են, երբ դրանք մարվում են, վճարման ենթակա չեն, չեղյալ են ճանաչվել կամ լրացել է դրանց ուժի մեջ լինելու ժամկետը:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգումը և սկզբնական չափումը

Բոլոր ֆինանսական ակտիվները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի հետ կապված ծախսումները, բացառությամբ այն առևտրային դեբիտորական պարտքերի, որոնք չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ և չափվում են գործարքի գնով՝ ՖՀՄՍ 15-ի պահանջներին համապատասխան:

Ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հեջավորման գործիքների բաժանվում են հետևյալ կատեգորիաների.

- ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող,
- իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով,
- Իրական արժեքով չափվող՝ այլ համապարփակ արդյունքի միջոցով:

Դասակարգումը բնորոշվում է հետևյալ երկու պարագայով.

- Ընկերության՝ ֆինանսական ակտիվների կառավարման բիզնես մոդելը,
- ֆինանսական ակտիվի՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի հատկանիշները:

Ֆինանսական ակտիվներին առնչվող ամբողջ եկամուտը և ծախսերը, որոնք ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, արտացոլված են այլ ֆինանսական արդյունքներում, բացառությամբ առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման, որը արտացոլված է այլ ծախսերում: Ընկերության ֆինանսական ակտիվները, ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ծանոթագրություն 21.2-ում:

Ֆինանսական ակտիվների հետագա չափումը

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, եթե ակտիվները բավարարում են հետևյալ պայմաններին (և չեն դասակարգված որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով)։

- դրանք պահվում են այն բիզնես մոդելի շրջանակներում, որի նպատակն է պահել ֆինանսական ակտիվները և հավաքագրել դրանց հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը,
- ֆինանսական ակտիվների պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսների վճարումներ:

Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ակտիվները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն դեպքերում, երբ զեղչման ազդեցությունը աննշան է, զեղչում չի կատարվում: Ֆինանսական գործիքների այս կատեգորիայում են դասակարգվում Ընկերության մնացորդները բանկերում և դրամարկղում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը և տրված կարճաժամկետ փոխառությունները:

Ֆինանսական ակտիվներ՝ չափվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են «հավաքագրման համար պահվող» կամ «հավաքագրման և վաճառքի համար պահվող» բիզնես մոդելներից տարբեր մոդելի շրջանակներում, դասակարգվում են որպես իրական արժեքով չափվող՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Հետագայում, անկախ բիզնես մոդելից, բոլոր այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց պայմանագրային դրամական հոսքերը չեն հանդիսանում միայն մայր գումարի և հաշվարկված տոկոսի մարում, հաշվառվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Բոլոր ածանցյալ ֆինանսական գործիքները դասակարգվում են այս կատեգորիայում, բացառությամբ հեջավորման գործիքների, որոնց համար գործում են հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող պահանջները:

Այս կատեգորիայում դասակարգված ակտիվները չափվում են իրական արժեքով՝ օգուտը կամ կորուստները ճանաչելով շահույթում կամ վնասում: Այս կատեգորիայում դասակարգված ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշվում է գործող շուկայի գործարքներին հղում կատարելով կամ, այն պարագայում, երբ առկա չէ գործող շուկա՝ կիրառելով գնահատման մեթոդ:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչելու համար ՖՀՄՍ 9-ում արժեզրկմանը ներկայացված պահանջներում օգտագործվում է ապագային առնչվող տեղեկատվություն՝ «Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելը»: ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների շրջանակներում ընդգրկվող գործիքները ներառում են տրված վարկերը և փոխառային տիպի այլ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ արդյունքում, առևտրային դեբիտորական պարտքերը, պայմանագրային ակտիվները որոնք ճանաչվել և չափվել են ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն և վարկային պարտավորությունները և որոշ ֆինանսական երաշխավորության

պայմանագրերը (թողարկողի համար), որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթում կամ վնասում:

Պարտքային կորուստների ճանաչումը այլևս կախված չէ Ընկերության՝ պարտքային կորուստը բնորոշող իրադարձության սկզբնական բացահայտումից: Փոխարենը, պարտքային ռիսկը գնահատելիս և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Ընկերությունը դիտարկում է տեղեկատվության ավելի ընդլայնված զանգված՝ ներառյալ անցյալ իրադարձությունները, ընթացիկ պայմանները, խելամիտ և հիմնավորված կանխատեսումները, որոնք ազդեցություն ունեն գործիքի ապագա դրամական հոսքերի ակնկալվող հավաքագրելիության վրա:

Առաջընթաց գնահատման մոտեցումը կիրառելիս առանձնացվում են հետևյալները.

Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չեն վատթարացել կամ ունեն ցածր պարտքային ռիսկ («Փուլ 1») և

Ֆինանսական գործիքներ, որոնց պարտքային որակները սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն վատթարացել են և որոնց պարտքային ռիսկը ցածր չէ («Փուլ 2»):

«Փուլ 3»-ը ընդգրկում է այն ֆինանսական ակտիվները, որոնց մասով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ ապացույցներ:

Առաջին դասի ակտիվների համար ճանաչվում են «12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները», մինչդեռ «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները» ճանաչվում են երկրորդ դասի ակտիվների համար: Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափումը որոշվում է ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ժամկետի պարտքային կորուստների հավանականության միջին կշռված գնահատումով:

Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը հաշվառում է առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը և պայմանագրային ակտիվները օգտվելով պարզեցված մոտեցումից և կորստի գծով պահուստը ձևակերպում է որպես գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ: Դրանք իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային դրամական հոսքերի ակնկալվող դադարեցումները՝ հաշվի առնելով ֆինանսական ակտիվի գործողության ժամկետի ամբողջ ընթացքում ցանկացած պահի չմարվելու հնարավորությունը: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելիս Ընկերությունն օգտագործում է պահուստի մատրիցան՝ ելնելով պատմական փորձից, արտաքին ցուցանիշներից և ապագային առնչվող տեղեկատվությունից:

Ընկերությունը դեբիտորական պարտքերի ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման համար օգտագործում է ՖՀՄՍ 9-ի կողմից թույլատրվող պարզեցված մոտեցում, համաձայն որի Պահուստավորման սանդղակը հիմնվում է Ընկերության պատմական կորստի դրույքաչափերի վրա՝ ճշգրտված ապագա սպասվող դեպքերով: Ընկերությունը դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումները ճանաչում է ներքոնշյալ դրույքներով, որոնք կարող են հետագայում փոխվել՝ դեբիտորական պարտքերի հետագա արժեզրկումների արդյունքում:

Դեբիտորական պարտքերի պայմանագրային ժամկետայնության օրեր	Արժեզրկման տոկոս
Մինչև 90 օր	10%
91-180 օր	20%
181-270 օր	50%
271 և ավել	100%

Ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը և չափումը

Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը: Ընկերության ֆինանսական պարտավորությունները, ըստ կատեգորիաների, ներկայացված են ծանոթագրություն 21.2-ում:

Վարկեր և փոխառություններ

Վարկերը և փոխառությունները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ առանց գործարքային ծախսերի: Իրական արժեքի և նոմինալ արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ փոխառությունը ստացվել է սեփականատերերից: Այս դեպքում իրական և նոմինալ արժեքների միջև տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես լրացուցիչ կապիտալ: Սկզբնական ճանաչումից հետո վարկերը և փոխառությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ այս արժեքի և մարման արժեքի միջև տարբերությունը փոխառության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով: Տոկոսավճարները և փոխառությունների հետ կապված այլ ծախսերը ծախսագրվում են կատարմանը զուգահեռ՝ որպես ֆինանսական ծախսերի մի մաս, բացի որակավորվող ակտիվի ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանն ուղղակիորեն վերագրվող փոխառության ծախսումներից, որոնք կապիտալացվում են որպես այդ ակտիվի արժեքի մաս:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը ճանաչվում են իրական արժեքով, հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.6 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Մնացորդները դրամարկղում և բանկերում ներառում են կանխիկ միջոցները, բանկային հաշիվների մնացորդները:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցների համարժեքները կարճաժամկետ, բարձր իրացվելի ներդրումներն են, որոնք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ: Դրամական միջոցների համարժեքները պահվում են կարճաժամկետ դրամական պարտավորությունները բավարարելու նպատակով, այլ ոչ թե ներդրման կամ այլ նպատակներով: Ընկերությունը դասակարգում է ներդրումները որպես դրամական միջոցների համարժեքներ այն դեպքում, եթե դրանք հեշտ փոխարկվում են դրամական միջոցների՝ նախապես հայտնի գումարներով, և որոնց արժեքի փոփոխման ռիսկը նշանակալի չէ:

3.7 Սեփական կապիտալ

Ընկերության կողմից թողարկվող կապիտալի գործիքները հաշվառվում են անվանական արժեքով:

Կուտակված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների չբաշխված շահույթը:

Սեփականատերերի հետ բոլոր գործարքները առանձին-առանձին գրանցված են սեփական կապիտալում:

Շահաբաժինները ճանաչվում են որպես պարտավորություն այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են:

3.8 Շահութահարկ

Ընթացիկ շահութահարկը տարվա համար հարկվող շահույթից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվետու ամսաթվին գործող կամ ըստ էության գործող հարկային դրույքաչափերով՝ հաշվի առնելով նախորդ տարիների համար վճարվելիք հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը հաշվարկվում է ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և շահութահարկի հաշվարկման ժամանակ օգտագործվող համապատասխան հարկային բազաների միջև ժամանակավոր տարբերություններից: Հետաձգված հարկային պարտավորությունները ճանաչվում են բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար: Հետաձգված հարկային ակտիվները պետք է ճանաչվեն բոլոր նվազեցվող ժամանակավոր

տարբերությունների համար այն չափով, որքանով որ հավանական է հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունը:

Հետաձգված հարկային ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում և նվազեցվում է այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ Ընկերությունը կստանա բավարար հարկվող շահույթ, որը թույլ կտա հետաձգված հարկային ակտիվից օգուտն ամբողջությամբ կամ մասամբ իրացնել:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները չափվում են հարկերի այն դրույքների օգտագործմամբ, որոնց կիրառման մեջ լինելն ակնկալվում է ակտիվի իրացման կամ պարտավորության մարման ժամանակ՝ հիմք ընդունելով հարկերի այն դրույքները (և հարկային հարաբերություններ կարգավորող նորմատիվ իրավական ակտերը), որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Հետաձգված հարկային պարտավորությունների և հետաձգված հարկային ակտիվների չափումն արտացոլում է հարկային հետևանքները, որոնք երևան են գալու կախված այն եղանակից, որով Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների կամ պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

Հետաձգված հարկային ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ կա իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք՝ հաշվանցելու ընթացիկ հարկային ակտիվները ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց, և երբ դրանք վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից, և Ընկերությունը մտադիր է զուտ հիմունքով մարել ընթացիկ հարկային պարտավորություններն ու ակտիվները:

3.9 Հատուցումներ աշխատակիցներին

Կարճաժամկետ հատուցումներն աշխատակիցներին այն հատուցումներն են, որոնք ենթակա են մարման ամբողջությամբ տարեկան այն հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտից հետո տասներկու ամսվա ընթացքում, որում աշխատակիցները մատուցել են համապատասխան ծառայությունները: Դրանք ներառում են՝

- (ա) աշխատավարձերը և պարգևավճարները,
- (բ) վճարովի տարեկան արձակուրդները և անաշխատունակության հետ կապված վճարովի արձակուրդները,
- (գ) քաղաքացիաիրավական հիմունքներով վճարված եկամուտները

3.10 Հասույթ

ՖՀՄՍ 15. «Հասույթ գնորդների հետ կնքված պայմանագրերից» ստանդարտի էական սկզբունքն այն է, որ Ընկերությունը պետք է հասույթը ճանաչի այն գումարով, որով որ Ընկերությունը պատկերացնում կամ ակնկալում է, որ հաճախորդներին, ըստ պայմանագրի, տրված ապրանքների կամ մատուցված ծառայությունների գումարները կստացվեն կամ կհավաքվեն Ընկերության կողմից:

Որոշելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է ճանաչել հասույթ, թե ոչ, Ընկերությունն առաջնորդվում է 5-քայլի գործընթացով.

- 1 Բացահայտել հաճախորդի հետ պայմանագիրը
- 2 Բացահայտել կատարման պարտականությունները
- 3 Որոշել գործարքի գինը
- 4 Բաշխել գործարքի գինը կատարման պարտականությունների միջև
- 5 Ճանաչել հասույթը, երբ կատարման պարտականությունը(ները) բավարարված են

Հասույթը ճանաչվում է կամ ժամանակի մեջ որևէ պահին կամ ժամանակի ընթացքում, երբ
Ընկերությունը բավարարում է կատարման իր պարտականությունը՝ հաճախորդին փոխանցելով
խոստացված ապրանքը կամ ծառայությունը:

4 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հազար դրամ	Շենք շինություն	Մեքենաներ և սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Արտադրական և Տնտեսական գույք	Այլ	Ընդամենը
<i>Սկզբնական արժեք</i>						
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	614,334	986,597	234,147	31,527	23,504	1,890,109
Ավելացում	422	187,413	49,089	833	5,413	243,170
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	614,756	1,174,010	283,236	32,360	28,917	2,133,279
Ավելացում	5,966	77,750	18,400	8,665	9,256	120,037
Օտարում	-	(54)	(20,594)	-	(5,842)	(26,490)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	620,722	1,251,706	281,042	41,025	32,331	2,226,826
<i>Կուտակված մաշվածություն</i>						
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	112,123	671,407	186,721	23,733	18,901	1,012,885
Տարվա հաշվարկ	37,678	61,405	20,097	2,102	7,098	128,380
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	149,801	732,812	206,818	25,835	25,999	1,141,365
Տարվա հաշվարկ	37,848	79,393	22,081	2,243	3,795	145,360
Օտարման հետևանքով դուրսգրում	-	(54)	(8,747)	-	(5,841)	(14,642)
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	187,649	812,150	220,152	28,078	23,953	1,271,983
<i>Հաշվեկշռային արժեք</i>						
2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	502,211	315,190	47,426	7,794	4,603	877,224
2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	464,955	441,198	76,418	6,525	2,918	992,014
2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	433,073	439,556	60,890	12,947	8,378	954,843

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության հիմնական միջոցների նկատմամբ սահմանափակումներ առկա չեն:

5 Պաշարներ

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Հումք և նյութեր	374,842	324,233	401,648
Պահեստամասեր	-	1,924	2,410
Այլ	15,548	22,811	6,415
	390,390	348,968	410,473

Շարունակվող գործունեության գծով 2020 թվականի ընթացքում որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքը կազմում է 2,997,331 հազար դրամ (2019 թվականի ընթացքում՝ 3,574,043 հազար դրամ):

Որպես ծախս ճանաչված պաշարների ինքնարժեքն իր մեջ ներառում է նաև պաշարների արժեքի մինչև իրացման զուտ արժեք նվազեցումները: Ակնկալվում է, որ ներկայացված պաշարները ամբողջությամբ կփոխհատուցվեն տասներկու ամսվա ընթացքում: Պաշարները գրավադրված են բանկում որպես շրջանառու միջոցների գրավ:

6 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	1,559,430	1,637,746	1,445,151
Այլ	7,533	7,084	-
	1,566,963	1,644,830	1,445,151
<i>Ոչ ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Տրված կանխավճարներ	19,499	15,954	55,207
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեյից	165	762	5,417
	19,664	16,716	60,624
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,586,627	1,661,546	1,505,775

Բոլոր գումարները կարճաժամկետ են: Առևտրային դեբիտորական պարտքերի զուտ հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

Ընկերության՝ համեմատական ժամանակաշրջանի բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը վերանայվել են արժեզրկման հայտանիշների առկայության ստուգման համար:

Տե՛ս ծանոթագրություն 22(ա)՝ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժույթների բացահայտման համար:

7 Ապրանքներ

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Պատրաստի արտադրանք	85,971	116,147	259,652
Այլ	275	133	917
	<u>86,246</u>	<u>116,280</u>	<u>260,569</u>

8 Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Կանխիկ միջոցներ	1,674	3,556	28,178
Բանկային հաշիվներ	12,240	502	1,543
	<u>13,914</u>	<u>4,058</u>	<u>29,721</u>

Տե՛ս ծանոթագրություն 22(ա) դրամարկղում և բանկերում մնացորդների արժույթների բացահայտման համար:

9 Կապիտալ

9.1 Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 450,000 հազար ՀՀ դրամ, որը կազմված է 100 բաժնեմասից, որի անվանական արժեքը կազմում է 4,500 հազար ՀՀ դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ նույնպես): Ընկերության մեկ բաժնեմասը ամբողջությամբ տեղաբաշխված է և լրիվ վճարված: Հաշվետու տարում կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն տեղի չի ունեցել:

2019թ. և 2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը փոքր է կանոնադրական կապիտալից: Համաձայն Սահմանափակ Պատասխանատվությամբ Ընկերությունների մասին ՀՀ օրենքի մասին 34-րդ հոդվածի երրորդ կետի՝ Եթե երկրորդ կամ յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո ընկերության զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից, ապա ընկերությունը պարտավոր է հայտարարել իր կանոնադրական կապիտալի նվազման մասին և սահմանված կարգով գրանցել դրա նվազումը: Եթե ընկերության նշված ակտիվների արժեքը կազմում է բացասական մեծություն, ընկերությունը ենթակա է լուծարման: Միաժամանակ՝ համաձայն ԱՄՍ 570-ի, վերոնշյալ հանգամանքները կարող են նշանակալի կասկածներ հարուցել կազմակերպության անընդհատության ենթադրության վերաբերյալ: Սակայն Այսպիսի դեպքերի կամ հանգամանքների կարևորությունը հաճախ կարող է մեղմացվել այլ գործոնների հաշվին, մասնավորապես՝ ընկերությունը ունի ստացված անտոկոս փոխառություններ բաժնետիրոջից (տե՛ս Ծանոթագրություն 10), որը համաձայն Ընկերության ղեկավարության կարող է կազմել կանոնադրական կապիտալի մաս: Ընկերության ղեկավարությունը գտնում է, որ վերոնշյալ հանգամանքները չեն կարող ազդել Ընկերության ապագա գործունեության անընդհատության վրա:

10 Վարկեր և փոխառություններ

Հազար դրամ	Ընթացիկ		
	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Բանկային վարկեր	616,715	399,327	180,625
	<u>616,715</u>	<u>399,327</u>	<u>180,625</u>

Հազար դրամ	Ոչ ընթացիկ		
	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Բանկային վարկեր	484,257	273,691	243,178
Ստացված փոխառություններ բաժնետերերից	558,988	643,987	394,841
	<u>1,043,245</u>	<u>917,678</u>	<u>638,019</u>
	<u>1,659,960</u>	<u>1,317,005</u>	<u>818,644</u>

Բանկային վարկերն ունեն 1-5 տարի մարման ժամկետ և տարեկան 6.5-8.5 միջին տոկոսադրույք (2019թ.՝ 6.5-8.5 տոկոսադրույք):

Բանկային վարկերի իրական արժեքը հավասար է դրանց հաշվեկշռային արժեքին: Վարկերի տոկոսային ծախսը ներկայացված է Ծանոթագրություն 17-ում:

Տարվա ընթացքում վարկերի մայր գումարների և տոկոսագումարների վճարման ժամկետների խախտում չի եղել: Ընկերության վարկային պարտքը գոյանում է ՀՀ-ում գործող թվով մեկ բանկից:

Ընկերության տոկոսային և արտարժույթային ռիսկերի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 22(ա)-ում:

11 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
	Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,478,320	1,828,431
Վճարվելիք հարկեր և տուրքեր	64,512	104,627	27,929
	<u>1,542,832</u>	<u>1,933,058</u>	<u>2,053,626</u>

Ընկերության արտարժույթային ռիսկի մասին ավելի մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է Ծանոթագրություն 22(ա)-ում:

12 Հասույթ

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Արտադրանքի վաճառքներից հասույթ	3,662,100	3,930,624
Ապրանքների վաճառքներից հասույթ	180,699	222,375
Ծառայությունների մատուցումից հասույթ	8,635	1,417
	<u>3,851,434</u>	<u>4,154,416</u>

13 Ինքնարժեք

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Վաճառված արտադրանքի ինքնարժեք	2,997,331	3,574,043
Անձնակազմի վարձատրություն	260,628	229,483
Մաշվածություն	142,066	125,338
Արտադրական կորուստներ, խոտան	28,191	50,644
Վաճառված ապրանքների ինքնարժեք	6,958	8,785
	<u>3,435,174</u>	<u>3,988,293</u>

14 Այլ եկամուտ

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Հիմնական միջոցների վաճառքից զուտ օգուտ	2,601	5,458
Գործառնական վարձակալությունից եկամուտներ	6,228	7,308
Այլ	8,232	3,296
	<u>17,061</u>	<u>16,062</u>

15 Իրացման ծախսեր

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Մարկետինգի և գովազդի ծախսեր	97,888	157,332
Արտադրանքի, ապրանքների իրացման հետ կապված տրանսպորտային ծախսեր	16,933	12,268
Այլ	4,555	5,352
	<u>119,376</u>	<u>174,952</u>

16 Վարչական և այլ ծախսեր

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Անձնակազմի վարձատրություն	109,923	96,222
Արտարժույթի փոխարկումից վնաս	24,297	71,278
Խորհրդատվական ծախսեր	12,178	5,851
Մաշվածություն	3,294	3,042
Գործուղման և ներկայացուցչական ծախսեր	5,985	12,468
Փոստի և հեռահաղորդակցության ծախսեր	4,975	4,800
Բանկային և ապահովագրական ծախսեր	4,216	5,482
Գրասենյակային և կոմունալ ծախսեր	3,152	1,957
Այլ	16,829	68,023
	<u>184,849</u>	<u>269,123</u>

17 Ֆինանսական ծախսեր

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Բանկային վարկերի գծով տոկոսային ծախսեր	74,261	43,390
Ընդհանուր ֆինանսական ծախսեր	<u>74,261</u>	<u>43,390</u>

18 Փոխարժեքային տարբերությունից վնաս

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	(6,452)	(4,207)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	(10,573)	(4,751)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	38	(631)
Վարկեր և փոխառություններ	(65,995)	701
	<u>(82,982)</u>	<u>(8,888)</u>

19 Շահութահարկի գծով ծախս

Հազար դրամ	2020թ.	2019թ.
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	(15,428)	(24,521)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	<u>(15,428)</u>	<u>(24,521)</u>

Հարկային դրույքաչափերի փոփոխություններ և հետագա հարկային ծախսերի վրա ազդող գործոններ

2019թ. ընթացքում Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունում տեղի ունեցած փոփոխությունների արդյունքում 2020թ. հունվարի 1-ից շահութահարկի դրույքաչափը նվազեցվել է 20%-ից 18%-ի:

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ		2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	
		%		%
Շահույթ նախքան շահութահարկի գծով հարկումը	(25,571)		(311,592)	
Շահութահարկ՝ 18% դրույքաչափով (2019թ.՝ 20%)	(4,603)	-18%	(62,318)	-20%
Չհարկվող եկամուտ/Չնվազեցվող ծախսեր, զուտ	(20,031)	78%	(86,839)	28%
	<u>(15,428)</u>	<u>60%</u>	<u>(24,521)</u>	<u>8%</u>

20 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

Ենթադրությունները և դատողությունները շարունակաբար գնահատվում են և հիմնված են պատմական փորձի, ինչպես նաև այլ ցուցանիշների վրա, ներառյալ ապագա ակնկալվող իրադարձությունները, որոնք սովորաբար հանգամանքներում համարվում են ընդունելի:

20.1 Կարևոր հաշվապահական գնահատումներ

Ընկերությունն իրականացնում է ապագային վերաբերող գնահատումներ և ենթադրություններ: Այդ հաշվապահական գնահատականները կարող են չհամապատասխանել իրական արդյունքներին: Ստորև ներկայացված են այն գնահատումներն ու ենթադրությունները, որոնց գծով առկա է ռիսկ, որ հաջորդ ֆինանսական տարում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները կենթարկվեն էական ճշգրտումների:

Պաշարներ

Ղեկավարությունը գնահատում է պաշարների զուտ իրացման արժեքը՝ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի հավաստի տվյալները: Ընկերության պաշարների հետագա իրացման վրա կարող են ազդեցություն ունենալ միջազգային շուկայում և աշխարհում տեղի ունեցող փոփոխությունները, որը կարող է նվազեցնել ապագա վաճառքի գները:

Իրական արժեքի չափումը

Այն պարագայում, երբ գործող շուկաների տվյալները բացակայում են, ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը որոշելու համար ղեկավարությունը օգտագործում է գնահատման մեթոդներ: Այս գործընթացը ընդգրկում է գնահատումների և ենթադրությունների մշակում, որոնք համահունչ են նրա հետ, թե ինչպես շուկայի մասնակիցները կգնահատեին գործիքը: Ղեկավարությունը իր ենթադրությունների համար որպես հիմք է վերցնում դիտարկելի տեղեկատվությունը, սակայն այդպիսի տեղեկատվությունը միշտ չէ, որ հասանելի է: Այս պարագայում ղեկավարությունը օգտագործում է հասանելի լավագույն տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ իրական գներից, որոնք կարող են ստացվել պարզաձև ձեռքի գործարքի պարագայում (տե՛ս ծանոթագրություն 23):

21 Ֆինանսական գործիքներ

21.1 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություններ

Ֆինանսական ակտիվի և ֆինանսական պարտավորության յուրաքանչյուր դասի համար կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և ընդունված մեթոդների մանրամասները, ինչպես նաև եկամտի և ծախսերի ճանաչման չափանիշներն ու հիմքերը ներկայացված են Ծանոթագրություն 3.6-ում:

21.2 Ֆինանսական գործիքների կատեգորիաները

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները ըստ կատեգորիաների ներկայացված են ստորև.

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Ֆինանսական ակտիվներ			
<i>Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>			
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,566,963	1,644,830	1,445,151
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	13,914	4,058	29,721
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	1,580,877	1,648,888	1,474,872
Ֆինանսական պարտավորություններ			
<i>Ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>			
Վարկեր և փոխառություններ	1,659,960	1,317,005	818,644
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,542,832	1,933,058	2,053,626
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով պահվող ֆինանսական պարտավորություններ	3,202,792	3,250,063	2,872,270

22 Ֆինանսական ռիսկի կառավարման ուղղություններ

Ընկերությունը ենթարկվում է զանազան ռիսկերի, որոնք կապված են Ֆինանսական գործիքների հետ: Այս ռիսկերն են

- շուկայական ռիսկը,
- պարտքային ռիսկը
- իրացվելիության ռիսկը:

Ընկերությունը ներգրավված չէ սպեկուլյատիվ նպատակներով ֆինանսական ակտիվների ակտիվ առքուվաճառքի գործարքներում, ինչպես նաև չի թողարկում օպցիոններ: Առավել էական ֆինանսական ռիսկերը, որոնց Ընկերությունը կարող է ենթարկվել, նկարագրված են ստորև:

Ֆինանսական ռիսկի գործոններ

1) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը

ա) Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով, Եվրոյով և Ռուբլով արտահայտված գնումների հետ:

Ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը:

2020թ.					
Հողված	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,072,459	383,890	-	110,614	1,566,963
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	7,372	5,229	29	1,284	13,914
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	1,079,831	389,119	29	111,898	1,580,877
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր և փոխառություններ	861,483	798,477	-	-	1,659,960
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,519,076	23,756	-	-	1,542,832
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	2,380,559	822,233	-	-	3,202,792
Զուտ ենթարկվածություն	(1,300,728)	(433,114)	29	111,898	(1,621,915)

2019թ.					
Հողված	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,124,499	401,217	-	119,114	1,644,830
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	4,005	52	1	-	4,058
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	1,128,504	401,269	1	119,114	1,648,888
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր և փոխառություններ	917,881	399,124	-	-	1,317,005
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,930,180	2,878	-	-	1,933,058
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	2,848,061	402,002	-	-	3,250,063
Զուտ ենթարկվածություն	(1,719,557)	(733)	1	119,114	(1,601,175)

2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ					
Հողված	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Այլ արտարժույթ	Ընդամենը
<i>Ֆինանսական ակտիվներ</i>					
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	902,818	432,387	-	109,946	1,445,151
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	29,514	206	1	-	29,721
Ընդամենը Ֆինանսական ակտիվներ	932,332	432,593	1	109,946	1,474,872
<i>Ֆինանսական պարտավորություններ</i>					
Վարկեր և փոխառություններ	576,276	242,368	-	-	818,644
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,050,723	2,903	-	-	2,053,626
Ընդամենը Ֆինանսական պարտավորություններ	2,626,999	245,271	-	-	2,872,270
Զուտ ենթարկվածություն	(1,694,667)	187,322	1	109,946	(1,397,398)

Զգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամիտ հնարավոր արժևորումը ԱՄՆ դոլարի, եվրոյի և ռուբլու նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առք ու վաճառքի ազդեցությունը:

Հազար դրամ	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	ԱՄՆ դոլարի ազդեցությունը	
		2020թ.	2019թ.
Շահույթի վրա	10%	(43,311)	73
	-10%	43,311	73

Հազար դրամ	Փոփոխություն արտարժույթի փոխարժեքում, տոկոս	Այլ արտարժույթի ազդեցությունը	
		2020թ.	2019թ.
Շահույթի վրա	10%	11,190	11,911
	-10%	(11,190)	(11,911)

Արտարժույթի փոխարժեքի տատանման ազդեցությունը տարվա ընթացքում փոփոխվում է՝ կախված արտերկրյա գործարքների ծավալից: Այդուհանդերձ, վերը ներկայացված վերլուծությունը կարելի է համարել Ընկերության՝ արտարժույթային ռիսկին ենթարկվածության արտացոլումը:

բ) Տոկոսադրույքային ռիսկ

Ընկերությունը ենթարկվում է տոկոսադրույքային ռիսկի, քանի որ ունի հաստատուն տոկոսադրույքներով վարկային միջոցներ: Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքերի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածության չափը որոշող քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքեր կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս:

2) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկն առաջանում է այն դեպքում, երբ պայմանագրային գործընկերը չի կատարում իր պարտավորությունները, որի հետևանքով Ընկերությունը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել: Ընկերության պարտքային ռիսկն առաջանում է ֆինանսական ակտիվներից՝ ներառյալ բանկերում պահվող դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները և առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը:

Պարտքային ռիսկը կառավարվում է խմբային հիմունքով՝ ելնելով Ընկերության պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունից և ընթացակարգերից:

ա) Առևտրային դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոդելը. «գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչում», քանի որ այս դեբիտորները չեն պարունակում էական ֆինանսական բաղադրիչ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս առևտրային դեբիտորական պարտքերը գնահատվել են հավաքական հիմունքով, քանի որ դրանք ունեն պարտքային ռիսկի ընդհանուր բնորոշումներ: Դրանք խմբավորվել են՝ ելնելով ժամկետանց օրերից:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների մեծությունը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ զրո է:

3) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար՝ թե սովորական, թե արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ Ընկերության հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով Ընկերությունը կատարում է դրամական միջոցների հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Խումբը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրական կրեդիտորական պարտքերի) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդող 60 օրերի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ տոկոսների հաշվարկված վճարումները:

2020թ.

Հազար դրամ					Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը համախառն դրամական հոսքեր	Հաշվեկշռային արժեք
	Մինչև 1 ամիս	1-12 ամիս	1-3 տարի	3-5 տարի			
Վարկեր և փոխառություններ	51,393	590,860	610,064	535,333	-	1,787,649	1,659,960
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,542,832	-	-	-	-	1,542,832	1,542,832
	1,594,225	590,860	610,064	535,333	-	3,330,481	3,202,792

2019թ.

Հազար դրամ					Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը համախառն դրամական հոսքեր	Հաշվեկշռային արժեք
	Մինչև 1 ամիս	1-12 ամիս	1-3 տարի	3-5 տարի			
Վարկեր և փոխառություններ	33,277	379,000	669,887	299,591	-	1,381,756	1,317,005
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	1,933,058	-	-	-	-	1,933,058	1,933,058
	1,966,335	379,000	669,887	299,591	-	3,314,814	3,250,063

2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ

Հազար դրամ					Ավելի քան 5 տարի	Ընդամենը համախառն դրամական հոսքեր	Հաշվեկշռային արժեք
	Մինչև 1 ամիս	1-12 ամիս	1-3 տարի	3-5 տարի			
Վարկեր և փոխառություններ	15,052	173,571	410,837	259,174	-	858,634	818,644
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	2,053,626	-	-	-	-	2,053,626	2,053,626
	2,068,678	173,571	410,837	259,174	-	2,912,260	2,872,270

23 Իրական արժեքի չափում

Ընկերությունը սկզբնական ճանաչումից հետո իրական արժեքով չափվող ակտիվները և պարտավորությունները դասակարգում է 1-ից մինչև 3-րդ մակարդակներում՝ հիմնվելով իրական արժեքի դիտարկելիության աստիճանի վրա: Այս երեք մակարդակները ներկայացված են ստորև.

1-ին մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են նմանատիպ ակտիվների կամ պարտավորությունների ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներից (չճշգրտված),

2-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներից, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների հիման վրա ստացվող),

3-րդ մակարդակ՝ իրական արժեքները ստացվում են գնահատման հնարքների միջոցով, որոնք ներառում են ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկվող շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

23.1 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի չափում

Հետևյալ աղյուսակում ցույց են տրված նշված մակարդակները՝ պարբերական սկզբունքով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հիերարխիայում՝ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,566,963	1,566,963	-	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	13,914	13,914	-	-
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	1,659,960	1,659,960	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,542,832	1,542,832	-	-
Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,644,830	1,644,830	-	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	4,058	4,058	-	-
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	1,317,005	1,317,005	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,933,058	1,933,058	-	-

Հազար դրամ	Իրական արժեքի չափման հիերարխիա			
	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	Մակարդակ 1	Մակարդակ 2	Մակարդակ 3
Նկարագրություն				
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ</i>				
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	1,445,151	1,445,151	-	-
Մնացորդներ դրամարկղում և բանկերում	29,721	29,721	-	-
<i>Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ</i>				
Վարկեր և փոխառություններ	818,644	818,644	-	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	2,053,626	2,053,626	-	-

Բանկային հաշիվների հաշվեկշռային արժեքը համարվում է իրական արժեքի խելամիտ գնահատում:

24 Կապիտալի ռիսկի կառավարում

Ընկերությունն իր կապիտալը կառավարում է այնպես, որպեսզի ապահովի իր անընդհատ գործելու հնարավորությունը և բաժնետերերին բավարար եկամուտ մատակարարի:

Ընկերության կապիտալը կազմված է սեփական կապիտալից, որը ներառում է թողարկված կապիտալը ու կուտակված շահույթը:

Ընկերությունը կառավարում է կապիտալի կառուցվածքը և դրանում ճշգրտումներ է կատարում՝ ելնելով տնտեսական պայմանների փոփոխություններից և համապատասխան ակտիվների հետ կապված ռիսկի բնույթից: Կապիտալի կառուցվածքը պահպանելու կամ ճշգրտելու նպատակով Ընկերությունը կարող է փոփոխել բաժնետիրոջը վճարվող շահաբաժնի գումարը, վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու համար:

25 Պարտավորվածություններ

25.1 Իրավական պարտավորվածություններ

Աուդիտի եզրակացության օրվա դրությամբ ընկերությունը հանդես չի գալիս որպես պատասխանող որևէ դատական գործընթացում և հանդես է գալիս որպես հայցվոր որոշ դատական գործընթացներում:

26 Պայմանականություններ

26.1 Ապահովագրություն

Հայաստանում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, Հայաստանում դեռ չեն կիրառվում: Ընկերությունը չունի ամբողջական ապահովագրական ծածկույթ իր ակտիվների և գործունեության ընդհատման համար, չունի նաև Ընկերության գույքի կամ գործառնությունների հետ կապված պատահարների հետևանքով գույքին կամ շրջակա միջավայրին հասցված վնասի գծով երրորդ կողմի նկատմամբ պարտավորությունների ապահովագրություն: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է անբարենպաստ նյութական ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

26.2 Հարկեր

Հայաստանի Հանրապետության հարկային օրենսդրությունը հաճախակի ենթարկվում է փոփոխությունների, ինչը որոշ դեպքերում մեկնաբանությունների կարիք է առաջացնում: Հաճախ տարբեր հարկային և իրավասու մարմիններ տարբեր մեկնաբանություններ ունեն: Հարկերը հարկային մարմինների կողմից ենթակա են վերանայման և ուսումնասիրության: Հարկային մարմիններն օրենքով լիազորված են տուգանքներ և տույժեր առաջադրել:

Վերոհիշյալ հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել ավելի մեծ հարկային ռիսկեր, քան այլ երկրներում: Ղեկավարությունը համոզված է, որ հարկային պարտավորությունների գծով կատարել է համապատասխան հատկացումներ հարկային օրենսդրության իրենց մեկնաբանության հիման վրա: Այնուամենայնիվ, հարկային մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբերվել, և դրանց ազդեցությունը կարող է զգալի լինել:

26.3 Շրջակա միջավայրի հետ կապված խնդիրներ

Ղեկավարությունը համոզված է, որ Ընկերությունը բավարարում է շրջակա միջավայրի հետ կապված Կառավարության պահանջները և վստահ է, որ Ընկերությունը շրջակա միջավայրի հետ կապված ընթացիկ էական պարտավորություններ չունի: Այնուամենայնիվ, Հայաստանում շրջակա միջավայրի վերաբերյալ օրենսդրությունը զարգացման փուլում է, և դրա հավանական փոփոխություններն ու օրենսդրության մեկնաբանություններն ապագայում կարող են էական պարտավորություններ առաջացնել:

27 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության նպատակով՝ դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են դրամական միջոցները դրամարկղում ու բանկերում: Ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում ներկայացված դրամարկղում և բանկերում մնացորդները կարող են համադրվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության հոդվածների հետ հետևյալ կերպ.

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13,914	4,058	29,721

28 Կապակցված կողմեր

Ընկերության բաժնեմասերի 100%-ը պատկանում է Պավլիկ Մարգարյանին, որը նաև հանդիսանում է Վերջնական հսկող: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով Ընկերության կապակցված կողմերն են նաև համատեղ հսկողության տակ գտնվող կազմակերպությունները, ղեկավար անձնակազմի անդամները, ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված անձինք:

28.1 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Հաշվետու տարվա ընթացքում Ընկերության և իր կապակցված կողմերի միջև իրականացվել են հետևյալ գործարքները, և հաշվետու ամսաթվի դրությամբ մնացորդները հետևյալն են:

Հազար դրամ		
Գործարքներ	2020թ.	2019թ.
Գործարքներ բաժնետիրոջ հետ		

Հազար դրամ		
Գործարքներ	2020թ.	2019թ.
Փոխառություններից մուտքեր	5,000	416,471
Փոխառությունների մարում	(89,999)	(167,325)

Հազար դրամ			
Մնացորդներ	2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ
Բաժնետեր			
Ստացված փոխառություններ	558,988	643,987	394,841

28.2 Գործարքներ ղեկավարության և նրանց անմիջական ազգականների հետ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ղեկավարությունը և նրանց անմիջական ազգականները կանոնադրական կապիտալում մասնակցություն չունեն:

Հիմնական ղեկավար անձնակազմը ժամանակաշրջանի ընթացքում ստացել է հետևյալ վարձատրությունը.

Հազար դրամ	2020թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի	2019թ. դեկտեմբերի 31- ին ավարտված տարի
Աշխատավարձ և պարգևատրումներ	31,954	20,151

29 ՖՀՄՍ-ների կիրառումն առաջին անգամ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Ընկերությունը կիրառել է ՖՀՄՍ 1 «Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների առաջին անգամ որդեգրումը»: ՖՀՄՍ-ների պարտադիր ճշգրտումները էական չեն Ընկերության համար: Ընկերության նկատմամբ այլընտրանքային ճշգրտումները կիրառելի չէին:

Ընդհանուր դրույթներ

ՖՀՄՍ-ներով առաջին անգամ պատրաստված ֆինանսական հաշվետվությունները ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին երեք տարիների հաշվետվություն (նախկին անվանումը՝ Հաշվապահական հաշվեկշիռ), շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին երկու տարիների հաշվետվություն (նախկին անվանումը՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն), դրամական միջոցների հոսքերի մասին երկու տարիների հաշվետվություն և սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին երկու տարիների հաշվետվություն և դրանց առնչվող ծանոթագրությունները՝ ներառյալ համադրելի տեղեկատվությունը:

Դրամական միջոցների մասին հաշվետվություն

ՖՀՄՍ-ների համաձայն՝ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը առաջին անգամ պատրաստվել է անուղղակի մեթոդով, ըստ որի, շահույթը կամ վնասը ճշգրտվում է՝ հաշվի առնելով ոչ դրամական բնույթի գործառնությունների արդյունքները, անցյալ կամ ապագա գործառնական գործունեության դրամական միջոցների մուտքերի կամ վճարումների հետաձգման կամ հաշվեգրման

արդյունքները, ինչպես նաև ներդրումային կամ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված հասույթների կամ ծախսերի հոդվածների արդյունքները:

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

ՖՀՄՍ-ների առաջին անգամ կիրառման արդյունքում Ընկերությունը որդեգրել է նոր և վերանայված ստանդարտները, որոնք ներկայացված են ծանոթագրություն 2.5-ում, ինչպես նաև, առաջին անգամ բացահայտել է ֆինանսական գործիքների հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և կատեգորիաները՝ ներառյալ Ընկերության ֆինանսական ռիսկերի կառավարման նպատակներն ու քաղաքականությունը (տե՛ս ծանոթագրություններ 22):